

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Transport & Planning

Aan: Gemeente Hardenberg
Van: Luitzen Jager
Datum: Thursday, 20 February 2020
Kopie: Femke Baarslag, Werner Sauer
Ons kenmerk: BG5050-RHD-ZZ-XX-NT-Z-0001
Classificatie: Alleen voor intern gebruik

Onderwerp: vormvrije m.e.r.-beoordeling Gramsbergen, Garstlanden IV

---

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van deze notitie

De ontwikkeling van de woonwijk Garstlanden fase IV (circa 7,5 hectare) te Gramsbergen betreft de realisatie van maximaal 120 woningen met bijbehorende infrastructuur en voorzieningen. Deze ontwikkeling is onderdeel van de grotere woningbouwontwikkeling Garstlanden die in verschillende fasen wordt uitgevoerd. Fase IV is de laatste uitbreiding van woningbouwontwikkeling Garstlanden.

Voor de ontwikkeling van Garstlanden IV moet een nieuw bestemmingsplan worden vastgesteld. Afbeelding 1 toont de ligging van het plangebied voor Garstlanden IV te Gramsbergen.

Afbeelding 5.1 -ligging plangebied Garstlanden IV te Gramsbergen

M.e.r.-(beoordelings)plicht

Het planologisch-juridisch mogelijk maken van Garstlanden IV kan mogelijk leiden tot nadelige milieueffecten. Onder voorwaarden kan het verplicht zijn om voor een besluit met mogelijke aanzienlijke milieueffecten een milieueffectrapport (MER) op te stellen (m.e.r.-plicht), of een aanmeldingsnotitie op te stellen (m.e.r.-beoordelingsplicht). Voor de laatste vorm geldt een 'nee, tenzij...principe'. Het

uitgangspunt van een m.e.r.-beoordeling is dat er geen m.e.r.-procedure behoeft te worden doorlopen, tenzij een plan of project dusdanige kenmerken heeft (omvang, ligging, cumulatie), waardoor het kan leiden tot dusdanige negatieve effecten op het milieu dat een m.e.r.-procedure alsnog noodzakelijk wordt geacht.

1.2 Doel van deze notitie

Voorliggende notitie beantwoordt de vraag of voor het bestemmingsplan voor woningbouwontwikkeling Gramsbergen, Garstlanden IV een m.e.r.-(beoordelings)plicht geldt. Voorliggende notitie beschrijft de te verwachten milieueffecten als gevolg van deze ontwikkeling. Mede op basis van deze informatie neemt het bevoegd gezag een besluit over een eventuele m.e.r.-plicht.

1.3 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Voor het mogelijk maken van de woonwijk Garstlanden IV treedt de gemeente Hardenberg op als initiatiefnemer. De gemeenteraad van de gemeente Hardenberg is het bevoegd gezag voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

1.4 Opbouw van deze notitie

In voorliggende vormvrije m.e.r.-beoordeling komen achtereenvolgens aan de orde:

- De m.e.r.-(beoordelings)plicht en de inhoudelijke en procedurele vereisten (hoofdstuk 2);
- Beoordeling aan de hand van de kenmerken en de plaats van de activiteit (hoofdstuk3);
- Beoordeling aan de hand van de kenmerken van de milieugevolgen (hoofdstuk 4);
- Conclusie (hoofdstuk 5).

2 m.e.r. (-beoordelings)plicht

2.1 Wanneer is een activiteit m.e.r.(-beoordelings)plichtig?

Op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is het noodzakelijk om ten behoeve van een bestemmingsplan dat kaderstellend is voor of een besluit neemt over projecten met grote milieugevolgen, een milieueffectrapportage te doorlopen. Onderdeel C van de bijlage Besluit m.e.r. geeft de omvang van dergelijke projecten. Van andere projecten moet het bevoegd gezag beoordelen of deze projecten belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Deze projecten staan in onderdeel D van de bijlage Besluit m.e.r.

Op grond van artikel 2, lid 5 Besluit m.e.r. dient, voor activiteiten die onder de drempelwaarden van onderdeel D blijven, evenwel een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' te worden gemaakt om te bezien of belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden uitgesloten. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling, dient plaats te vinden aan de hand van de criteria van Bijlage III, van de EU-richtlijn m.e.r.

2.2 Toets voornemen aan artikel 7.2 lid 2 Wet milieubeheer ('gesloten spoor')

Voor het voorliggende project moet een vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gedaan, omdat de activiteit in het Besluit m.e.r. staat onder D.11.2: *De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen*. Vormvrij, omdat het project niet de bijbehorende drempelwaarden overschrijdt (een oppervlakte van 100 hectare of meer, een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen, of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer).

2.3 Procedure en inhoudelijke criteria m.e.r.-beoordeling

Een m.e.r.-beoordeling of een vormvrije m.e.r.-beoordeling verschillen in de praktijk qua opzet en procedure niet van elkaar. Hierna wordt derhalve gesproken over een m.e.r.-beoordeling. Een m.e.r.-beoordeling kent weinig procedurevereisten. De m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden in een zo vroeg mogelijk stadium van de voorbereiding van het besluit dat genomen dient te worden. In dit geval betreft het besluit de vaststelling van het (ontwerp) bestemmingsplan.

De m.e.r.-beoordeling vindt plaats voor de ter inzagelegging van het ontwerp. Op basis van voorliggende notitie beoordeelt het bevoegd gezag (gemeente Hardenberg) of er sprake is van een m.e.r.-plicht. De beslissing om al dan niet een volledige m.e.r.-procedure te doorlopen wordt verwerkt in het ontwerp bestemmingsplan en wordt daardoor ook meteen ter inzage gelegd. Ook deze notitie is onderdeel van de bestemmingsplanstukken en vatbaar voor zienswijzen (en later beroep).

Voor een m.e.r. beoordeling bestaan er bepaalde inhoudelijke vereisten voor het toetsen of sprake is van mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen (bijlage III van de Europese richtlijn inzake milieueffectbeoordeling (2014/52/EU)). In deze richtlijn staan drie aspecten waaraan de voorgenomen activiteiten in een m.e.r.-beoordeling getoetst dienen te worden:

1. **de kenmerken van het project:** omvang, cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen (met name door gebruikte stoffen of technologieën);
2. **de plaats van het project (kwetsbaarheid van het omliggende milieu):** bestaande grondgebruik, rijkdom, kwaliteit en regeneratievermogen van natuurlijke hulpbronnen,

opnamevermogen van het natuurlijke milieu (met name aandacht voor gebieden als wetlands, reservaten en natuurparken, speciale beschermingszones, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid en landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang;

3. **de kenmerken van de potentiële effecten in samenhang met de kenmerken en plaats van het project:** het bereik/de omvang van het effect (afstand en getroffen bevolking), grensoverschrijdende effecten, complexiteit, waarschijnlijkheid, duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect.

De kenmerken en plaats van de activiteit (criteria 1 en 2) worden in hoofdstuk 3 beschreven. De (kenmerken van de) potentiële milieueffecten worden in hoofdstuk 4 beschreven. Op basis daarvan wordt vervolgens bepaald of belangrijke nadelige milieugevolgen uit zijn te sluiten in hoofdstuk 5

3 Kenmerken en plaats van de activiteit

3.1 Kenmerken van Garstlanden fase IV

Het plangebied Garstlanden IV ligt ten zuiden van het historische centrum van Gramsbergen. De woonbuurten Hoge Esch/Oostermaat, Loozermars en Garstlanden III grenzen aan het nieuwe woongebied.

Het gebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Oostermaatsteeg. Ten oosten van het plangebied ligt de spoorlijn Hardenberg-Coevorden, met daarachter het kanaal Almelo-De Haandrik en agrarisch gebied. Aan de zuidzijde sluit het plangebied direct aan op de woonwijk Garstlanden III. Ten westen van het plangebied is een groenzone met een vijverpartij gelegen, grenzend aan woonwijk Loozermars.

Het plangebied ligt lager dan de aangrenzende woonbuurten en bestaat momenteel hoofdzakelijk uit bouwland en grasland. Het is de oorspronkelijke mars, een laag gelegen en nat gebied. De Oostermaatsteeg is als oud laantje met sfeerbepalende bomen een belangrijk element. Ten noorden van de Oostermaatsteeg ligt een bosgebied, doorsneden met enkele fietspaden richting het station en het centrum. Verder is er een bosgebied, centraal in het plangebied, waar voorheen een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) was gevestigd. Het perceel aan de zuidwestzijde van het plangebied is op moment van schrijven in gebruik als vokstuin.

3.2 Voornemen

Het doel van het vast te stellen bestemmingplan is het planologisch-juridisch mogelijk maken van Garstlanden IV.

3.3 Verkeersaantrekkende werking

De nieuwe woonwijk wordt ontsloten aan de westzijde van het plangebied via De Schakel en De Hoge Esch. Tevens zijn meerdere ontsluitingspunten aan de zuidzijde voorzien met Garstlanden III. De wegenstructuur voor de eerste ontwikkelingen binnen de wijk Garstlanden sluit aan op die van Garstlanden IV. Hierdoor komen logische verbindingen tot stand in de gehele wijk.

De aanleg van woonwijk Garstlanden IV leidt tot extra verkeersbewegingen. Via de bestaande infrastructuur kan het extra verkeer echter zonder problemen worden ontsloten richting de Hardenbergerweg en De Esch.

3.4 Bijzondere gebieden in plangebied of omgeving

Natura 2000

Het plangebied ligt op circa 12,5 kilometer van zowel Natura 2000-gebied *Engbertsdijksvenen* als Natura 2000-gebied *Vecht- en Beneden-Reggegebied*. Deze Natura 2000-deelgebieden worden mogelijk beïnvloed door de woningbouwontwikkeling, als gevolg van stikstofdepositie.

Zowel Natura 2000-gebied *Engbertsdijksvenen* als *Vecht- en Beneden-Reggegebied* betreffen stikstofgevoelige natuurgebieden vanwege de aanwezigheid van gevoelige habitattypen.

Aangezien niet op voorhand uitgesloten kan worden dat stikstofdepositie binnen deze gebieden plaatsvindt als gevolg van de beschreven woningbouwontwikkeling is de stikstofdepositie als gevolg van het planvoornemen bepaald.

Voor het project zijn twee AERIUS-berekeningen uitgevoerd voor de aanlegfase en een berekening voor de gebruiksfase. Voor de aanlegfase is gekeken naar verkeersgeneratie bouwverkeer en het bouw- en woonrijp maken en de bouw van de woningen. Voor de gebruiksfase is gekeken naar de stikstofemissie van de woningen en de verkeersgeneratie van de nieuwe woningen. Aangezien de woningen gasloos worden gebouwd hebben de woningen geen invloed op stikstofemissie en -depositie en is uitsluitend de verkeersgeneratie relevant voor de gebruiksfase.

Uit beide berekening blijkt dat in zowel de aanlegfase als gebruiksfase van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk

Ten aanzien van de ligging van het plangebied ten opzichte van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) gebied *Vechtdal* zijn geen effecten te verwachten door de realisatie van Garstlanden IV.

3.5 Cumulatieve effecten

Activiteiten in het kader van andere projecten kunnen door middel van externe werking invloed hebben op het project en de daar aanwezige natuur-en omgevingswaarden. Rondom het plangebied zijn toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen geïnventariseerd die mogelijke cumulatieve effecten kunnen hebben met het voorliggend project. In dit kader zijn geen relevante ontwikkelingen in de directe omgeving van het plangebied geconstateerd die mogelijk zorgen voor cumulatieve effecten met de ontwikkeling van Garstlanden IV.

4 Kenmerken van de mogelijke effecten

4.1 Inleiding

Om de kenmerken van de mogelijke effecten van het voornemen in te schatten, is een beoordeling uitgevoerd van de effecten voor de volgende thema's:

- Geluid;
- Flora en fauna (soortenbescherming);
- Externe veiligheid;
- Bodem;
- Bedrijven en milieuzonering;
- Luchtkwaliteit;
- Geurhinder;
- Water;
- Archeologie en cultuurhistorie.

De effecten zijn op basis van expert judgement beoordeeld ten opzichte van de huidige situatie.

4.2 Geluid

Het plangebied ligt nabij de spoorlijn Zwolle – Emmen en enkele 50 km/u en 30 km./u wegen. Vanuit het aspect geluid ontstaan er geen knelpunten voor de wegen. Ten gevolge van de spoorlijn wordt echter bij negen woningen de voorkeurswaarde van 55 dB overschreden. De geluidbelasting is ten hoogste 60 dB. De ten hoogste toelaatbare waarde van 68 dB wordt niet overschreden. Bronmaatregelen of schermen langs het spoor zijn niet mogelijk. Dit betekent dat in totaal 17 hogere waarden moeten worden afgegeven (tot maximaal 63 dB).

4.3 Flora en fauna (soortenbescherming)

Door maatregelen te treffen wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb voorkomen. Zo kunnen tijdens de aanlegfase niet-jaarrond beschermde nesten van broedvogels worden beschadigd/ vernield, hetgeen een overtreding is van de Wnb. Om een overtreding van de Wnb met zekerheid te voorkomen moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Indien ook in het broedseizoen wordt gewerkt moeten mitigerende maatregelen worden genomen. De aanwezigheid van overige beschermde dier- en plantensoorten is uitgesloten. Ten aanzien van de overige soortgroepen hoeven geen specifieke maatregelen genomen te worden. Wel moet rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht.

4.4 Externe veiligheid

De ontwikkeling Garstlanden IV maakt geen risicobronnen mogelijk in het kader van externe veiligheid, maar wel kwetsbare objecten. Aan de hand van de risicokaart en het beleidskader is bepaald dat de spoorlijn Herfte – Emmen een voor het plangebied relevante risicobron betreft. Op basis van de Regeling basisnet vindt hierover vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Het invloedsgebied van het doorgaande spoor wordt bepaald door het vervoer van zeer brandbare vloeistoffen.

- Volgens het Basisnet heeft de spoorlijn geen PR10⁻⁶ contour. Het plaatsgebonden risico vormt geen belemmering voor het plan.
- Het invloedsgebied van de spoorlijn wordt bepaald door het transport van brandbare vloeistoffen. Het invloedsgebied bedraagt 35 meter aan weerszijden van de spoorlijn. Het groepsrisico wordt hierbinnen bepaald. Het planvoornemen voegt geen (beperkt) kwetsbare objecten toe binnen het

invloedsgebied. Hierdoor neemt het groepsrisico in de planontwikkeling niet toe ten opzichte van de huidige situatie.

- Het Plasbrandaandachtsgebied (PAG) ligt op 30 meter gemeten van de buitenste spoorstaaf van de doorlopende spoorlijn. Binnen deze zone wordt niet gebouwd.

4.5 Bodem

In het verleden zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd in het plangebied. Hoewel de onderzoeken ouder zijn dan 5 jaar, hebben in de tussentijd geen bodembedreigende activiteiten plaatsgevonden die negatieve effecten hebben op de bodemkwaliteit. De gronden zijn al die tijd agrarisch in gebruik geweest.

Daarnaast heeft verkennend bodemonderzoek aangetoond dat binnen het plangebied van nature arseen aanwezig is in de bodem. De aangetroffen arseengehalten liggen niet boven de interventiewaarde, zoals vastgelegd in de Nota Bodembeheer IJsselland 2013. Dit betekent dat toepassing van deze grond elders is toegestaan, met uitzondering van locaties met gevoelige functies.

4.6 Bedrijven en milieuzonering

Het plangebied ligt wel binnen de aanbevolen richtafstand van het openlucht zwembad. Bestaande woningen op de aangrenzende percelen rond het zwembadterrein zijn maatgevend voor de activiteiten van het zwembad in het kader van toetsing aan de Wet Milieubeheer. De nieuwe woningen in het plangebied zijn niet maatgevend voor deze toetsing. Aangezien mogelijke geluidoverlast door aanwezige begroeiing beperkt blijft en in de gemeentelijke klachtenregistratie geen. Klachten voorkomen wordt afwijking van de richtafstand in relatie tot een goed woon- en leefklimaat in het plangebied aanvaardbaar geacht.

4.7 Luchtkwaliteit

De ontwikkeling van Garstlanden IV heeft geen gevolgen voor luchtkwaliteit, aangezien woningen niet bijdragen aan luchtverontreiniging. Daarnaast is de afstand van de woonwijk tot aan de agrarische bedrijven dusdanig groot dat luchtkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan vormt.

4.8 Geurkwaliteit

De geplande ontwikkeling heeft geen gevolgen voor geurhinder, woningen zijn geen bron van geurhinder. Wel bevinden zich in de omgeving van het plangebied diverse veehouderijen. Deze veehouderijen brengen ook een zekere geuremissie met zich mee. Het beleidskader voor het aspect geur in relatie tot veehouderijen wordt gevormd door de Wet geurhinder en veehouderij en de gemeentelijke Verordening geurhinder en veehouderij van de gemeente Hardenberg.

Op basis van de geurverordening worden de ontstane uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijen in voldoende mate gereguleerd. Wat de bedrijfsbelangen van omliggende bedrijven betreft wordt aanvullend gesteld dat bestaande geurgevoelige objecten dichterbij deze bedrijven zijn gelegen dan de nieuwe woningen in het plangebied.

4.9 Water

Voor de wijk Garstlanden IV is een *waterstructuurplan* opgesteld. Dit plan is in opdracht van de gemeente Hardenberg en in samenspraak met waterschap Vechtstromen tot stand gekomen. Hierin

wordt onder meer aangetoond dat er voldoende bergingscapaciteit aanwezig is binnen het plangebied en wordt geadviseerd om voor goede ontwatering het plangebied deels op te hogen.

4.10 Archeologie en cultuurhistorie

In het plangebied bevinden zich geen rijks- danwel gemeentelijke monumenten. Voor het overige zijn er binnen het plangebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig die een belemmering vormen voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Het grootste deel van het plangebied heeft op basis van het beleid een gemiddelde archeologische verwachtingswaarde. Op basis van een in 2010 uitgevoerd bureau- en inventariserend archeologisch veldonderzoek zijn in het plangebied geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van (een) intacte archeologische vindplaats(en) aangetroffen.

Gezien de onderzoeksresultaten en de voorgenomen ingrepen in het plangebied is geconcludeerd dat bij de uitvoering hiervan vermoedelijk geen archeologische resten zullen worden verstoord. Op basis hiervan is aanbevolen om geen aanvullend archeologisch vooronderzoek te laten verrichten en het plangebied vrij te geven.

5 Conclusie

In de hoofdstukken 3 en 4 is getoetst aan bijlage III van de Europese richtlijn inzake milieueffectbeoordeling.

Deze notitie gaat in op de vraag of er bijzondere omstandigheden zijn die aanleiding geven om een m.e.r.-procedure te doorlopen vanwege de aard van het voornemen van het vaststellen van een bestemmingsplan voor de woningbouwontwikkeling Garstlanden IV, de kenmerken van de omgeving of de impact van het voornemen op de omgeving.

Uit de bevindingen blijkt dat voor een aantal aspecten sprake is van een verwaarloosbaar negatief effect. Er is in geen geval sprake van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Conclusie is dat de gewenste ontwikkeling niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen zal leiden. Een volledige m.e.r.-procedure en een formeel milieueffectrapport (MER) zoals bedoeld in de Wet milieubeheer zijn daarmee niet nodig.